

מבית ספר נוצרי באיסטנבול לניהול 300 מיליון דולר בקרן ישראלית: "ספגתי ציונות בבית"

במקביל ללימודיה בבית הספר האוסטרי סט. ג'ורג', ליסיה בכר מנוח הדריכה ריקודי עם בקהילה היהודית. כיום היא האישה הראשונה שנבחרה לשותפה בקרן ההשקעות קטליסט: "לא מצליחה להבין למה נשים לא עומדות על השכר שמגיע להן". על העסקים בין ישראל לטורקיה: "יש לשני העמים אין סוף הזדמנויות להרוויח מקשרים טובים בין המדינות"

יעל ולצר

פורסם: 08:17 , 30.10.20

שאלה אחת במהלך הריאיון הקפיצה את ליסיה בכר מנוח ושינתה את המוסיקה של קולה: האם השכר שהיא מקבלת, כשותפה החדשה בקרן ההשקעות קטליסט, זהה לשל השותפים המנהלים הוותיקים, אדוארד (אדי) קוקירמן, יאיר שמיר ובוועד הראל? "בכל פעם שאני שומעת שאלה כזו, אני מתרגזת", היא משיבה בקול חותר. "אני לא מצליחה להבין את פערי השכר ולמה נשים לא עומדות על השכר המגיע להן מלכתחילה, כי לשנות את התנאים לאחר זמן, זה כבר הרבה יותר קשה. בשבילי שאלה כזו לא קיימת בכלל, כי מגדר, ולא משנה אם מדובר באישה, בגבר או בקהילת הלהט"ב, אינו סיבה להפלייה".

"המנהלת מאיסטנבול". ליסיה במשרדי קטליסט

את המשנה הסדורה בנושא עצמאות נשית ושוויון בין המינים ספגה בכר מנוח עוד בביתה, שנולדה וגדלה באיסטנבול שבטורקיה. "למדתי בבית הספר האוסטרי סט. ג'ורג' באיסטנבול, בית ספר נוצרי", היא מספרת. "המשפחה שלי בחרה ללכת בדרך לא מקובלת. בזמן שרוב חבריי למדו בבית ספר יהודי, אותי רשמו לזה. היינו שלושה ילדים יהודים, הרוב היו מוסלמים, והמורה היתה נזירה. המטרה היתה לרכוש השכלה רחבה ככל האפשר, כדי שאגדל להיות אישה עצמאית וחזקה, כמו רוב הנשים במשפחה בה גדלתי".

בכר מנוח מספרת בערגה על ילדותה בבירה הלא רשמית של טורקיה ונזכרת בסופי השבוע ובחופשים שהעבירה עם משפחתה באיי הנסיכה, שידועים כיעד חופשות אולטימטיבי לרבים מעשירי איסטנבול. "ספגתי את התרבות של שני העמים. מצד אחד היו לי הרבה חברות וחברים מוסלמים, עד היום אני שומרת עם חלקם על קשר, גם מקצועי וגם חברי, ומצד שני ספגתי הרבה ציונות בבית, שמרנו על המסורת היהודית. בנעוריי הייתי פעילה בקהילה היהודית, הדרכת ריקודי עם ישראלים וילדים בקהילה, שרבים מדהם עלו מאוחר יותר לארץ".

השכלה: תואר שני בהנדסת מכונות ותעשייה מאוניברסיטת וינה לטכנולוגיה, בוגרת תוכנית ניהול מאוניברסיטת הרווארד (התמחות בניהול סיכונים), תואר MBA במינהל עסקים מאוניברסיטת ת"א

תפקיד: שותפה בקרן ההשקעות קטליסט, שמנהלת כ-300 מיליון דולר. בעלת פורטפוליו שכולל חברות בתעשיית השבבים, אינטרנט ומדיה, תעשייה מתקדמת, סייבר, ומדעי החיים, ומשקיעה בחברות טכנולוגיה ישראליות בשלבי צמיחה עוד משהו: סקיפריט, רוקדת טנגו אפריקאי

בגיל 18 החליטה לקחת עצמאות ועברה לבדה לוינה שבאוסטריה, שם סיימה תואר שני בהנדסת מכונות באוניברסיטה הטכנולוגית. במקביל, החלה לפתח את הרזומה המקצועי שלה ועבדה במפעל הייצור של BMW. כשמונה שנים לאחר מכן החליטה להגיע לישראל, לאחר שאמה, ג'ינט מולינאס, עלתה לארץ לאחר שנפרדה מאביה ובעקבותיה עלה גם אחיה, מליך בכר, שהשלים כאן לימודיו ושירת בצבא. "הגעתי לשנה, במהלכה למדתי באוניברסיטת תל אביב ותוך כדי בדקתי עד כמה ישראל מתאימה לי ועד כמה אני מתאימה לה. התאהבתי באנשים, באווירה, במדינה, וההתלבטות היתה קשה: האם לחזור לקריירה שלי באוסטריה, או להישאר בישראל ולבנות הכל מחדש. בסוף החלטתי לעשות עלייה". אביה, חיים בכר, עדיין מתגורר באיסטנבול, כמו גם עוד קרובים רבים ממשפחתה. "הבירוקרטיה סביב העלייה הייתה מייגעת, ואחרי התכתבות אינסופית עם משרד הפנים עמדתי להתייאש", היא נזכרת. "חזרתי לוינה והחלטתי לכתוב לשמעון פרס, שכיהן אז כנשיא, את כל מה שעברתי. בבוקר שלאחר מכן, כבר קיבלתי טלפון ממשרד הפנים, שהעלייה שלי אושרה".

"אין לי חרטה לרגע". ליסיה ביום העלייה לישראל

עשור אחרי, בחרת נכון? "אין לי חרטה לרגע. בניתי פה בית וטוב לי. מהמקום הזה חשוב לי להגיד לאלו שמתלבטים אם לעלות לארץ ולעזוב מאחור קריירה במדינה אחרת, שאפשר להצליח בישראל כמו שמצליחים בכל מקום אחר. עם זאת, כואב לי מה שקורה פה, בעיקר בתקופה הנוכחית. אני פוגשת ביום-יום בחוסר הערכה ואהבה למגוון האנושי תרבותי, ואז כל המדינה סובלת. במקום לפתור בעיות, אנחנו מגדילים אותן. זה הפגנות של חרדים נגד חילונים ולהיפך, זה מפלגה נגד מפלגה, ואין פה גורם שיקח אחריות ויאחד. אנחנו ממשיכים לסבול בלי סיבה. הציונות שלי היא אמונה במגוון, ואני רוצה למצוא את הדרך של 'ביחד זה עם זה' ולא שימשיכו בדרך של 'נגד כנגד זה'", היא אומרת.

"כל מה שאת באמת רוצה, יגיע בסוף"

לפני שהצטרפה לקרן קטליסט, עבדה בכר מנוח במשרות ניהול בכירות בחברת אדמה ובכתר פלסטיק, בה הובילה בין היתר את בדיקת ההיתכנות (operational due diligence) לקראת רכישת 80% מהחברה על ידי הקרן הלונדונית BC Partners, שנחתמה ביולי 2016.

"סמי סגול הוא איש מדהים", היא מכריזה. "נפגשנו, עוד כשעבדתי באדמה. הפגישה הראשונה שלנו נמשכה כשלוש וחצי שעות, ולאחריה היה לי ברור שאני רוצה לעבוד איתו. התחלתי לעבוד בחברה בתחילת 2015. היו לנו המון שעות משותפות, נסענו הרבה לחו"ל כדי ללמוד על טכנולוגיות וחדשנות. הוא אדם עם חזון שרואה שנים קדימה, לא מתמקד בראייה לטווח קצר. רגע השיא היה מבחינתי רגע החתימה, וגם לאחריה המשכתי ללוות את התהליך, כדי להשלים את האינטגרציה בין החברות". **ודווקא בתוך התקופה הלחוצה הזו, את מוצאת אהבה.** "נכון. עבדתי המון, אבל הגיע רגע בו הבנתי, שאני רוצה להתחיל בחיי פרק של זוגיות ומשפחה. הייתי בת 32, כשהכרתי את מי שהפך לבעלי, יגאל מנוח. כמי שמאמינה ברוחניות, אני חושבת שכל מה שאת באמת רוצה ויש לך חזון לגביו, יגיע. גם אם לא בדיוק ברגע שתרצי, בסוף זה יקרה".

"שנינו טיפוסים דומיננטיים, אבל כשיש הבנה ואהבה, זה מסתדר". יגאל וליסיה ביום האם עם בתם, לריסה

איך הכרתם? "אחד מתחביבי העיקריים הוא שייט בים, אני סקיפריט. שטתי עם ידידה שלי שביקשה המלצות על תאילנד, ואמרו שיש משהו בשם יגאל, שמתגורר בצרפת ויכול לספק טיפים. השיחה הראשונית שלנו המשיכה לשיחות ארוכות ועמוקות. במשך כשלושה חודשים פשוט לא יכולנו להפסיק לדבר, ורק אז נפגשנו בפעם הראשונה".

בתור אשת עסקים העברת גם את מערכת היחסים תהליך של היתכנות כלכלית? "לא", היא צוחקת, "אבל הגיע רגע בו היינו חייבים לקבל החלטה. לאחר כשנה וחצי בה ניהלנו יחסים בשלט רחוק, היינו צריכים להחליט אם אני עוברת לצרפת או שיגאל עולה לישראל, ולאחר התלבטות לא פשוטה החלטנו שהחיים שלנו יהיו בישראל. אני מאד מעריכה את יגאל על זה שעזב מקום שהיה לו בו טוב, בשבילי. זה לא מובן מאליו. לא כל הגברים היו מוכנים לעשות את הצעד הזה. היום הוא סמנכ"ל השיווק בשניידר אלקטריק, יש לנו תינוקת בת שנתיים, ואנחנו מחזיקים בית ומגדלים אותה באופן שווה. שנינו טיפוסים דומיננטיים, אבל כשיש הבנה ואהבה, זה מסתדר".

איך שרדתם כזוג וכמשפחה את הקורונה? "לאף משפחה לא קל בתקופה הזו, בעיקר כשעובדים מהבית ויש ילדים קטנים. חילקנו את הזמן והמטלות בינינו. בסופו של יום, אני מאושרת על התקופה הזו. מעולם לא ראיתי את הבת שלנו שמחה כל כך. הבנתי כמה חשוב לילדה קטנה להיות עם משפחה. אמנם הייתי שעות ארוכות מול המחשב, אבל היא ידעה שאני נוכחת. גם התחביבים מסייעים לפרוק מתחים ולחצים. אני סקיפריט, עושה הרבה ספורט, מתרגלת יוגה ומדיטציה ובעלי ואני רוקדים טנגו אפריקאי".

"התחביבים מסייעים לפרוק מתחים ולחצים". ליסיה על הסירה

"בטורקיה למדתי להקשיב בזהירות ולפתח אמפתיה כלפי מי ששונה ממני"

כאמור, באוגוסט האחרון הצטרפה בכר מנוח כשותפה לקרן קטליסט ורשמה ציון דרך, כשלארשונה צירפה הקרן שותפה חדשה, לאחר הקמתה לפני כעשרים שנה. את החיבור ערך שמיר, שהכיר אותה באמצעות ארגון גבהים, שמסייע בקליטת עולים חדשים, כשהכיר בינה לבין קוקירמן. שבועיים לאחר הפגישה בין השניים, היא החלה לעבוד בחברה.

"הרעיון שלהם לצרף שותף נוסף התבסס על הרצון להתקדם לדור הבא של המשקיעים, מה שמאפיין כל קרן השקעות ותיקה, בוודאי בעת הזו. להיות שותפה זה אומר להיות חלק מכל התהליכים בחברה, ביניהם גיוס כספים, חברות בדירקטוריון, ולהביא חברות לשלב אקזיט. יש לי רשת קשרים עולמית, בעיקר בפמילי אופיס, בנקאות פרטית ומוסדות פיננסיים, באמצעותה אני

ליסיה בכר מנוח והשותפים במשרד
(צילום: דרור סיתהל)

"מבחינתי, החיבור לקרן הוא מאץ' מושלם. מצאתי מקום בו אני יכולה להתפתח, לקדם את החברה, ואני מרגישה חלק ממשפחה. בכלל", היא מוסיפה, "מכל תרבות שחייתי בה לקחתי משהו. בטורקיה, למדתי להקשיב בזהירות ולפתח אמפתיה וסובלנות כלפי מי ששונה ממני. זה עוזר לי להבין מנהלים בחברות סטארט-אפ וציפיות של משקיעים ולאזן ביניהם. באוסטריה למדתי על חשיבות התכנון והדיסציפלינה, מה שמסייע לי במהלך עסקאות. בישראל, אני אף פעם לא מוותרת וחושבת מחוץ לקופסה, תכונות חשובות שאני מביאה לידי ביטוי במשא ומתן ובבחירת חברות הפורטפוליו הנכונות".

ב-12 בנובמבר יתקיים הכנס Israel & Uniting hi-tech from two nations - Turkey, שיתוף פעולה ראשון מסוגו בין ההיי-טק הישראלי לעולם ההשקעות וההיי-טק התורכי. משרד החוץ, שמארגן את הכנס ביחד עם זרוע הפיתוח הטכנולוגית של טורקיה, בחר בבכר מנוח להוביל מטעם ישראל פאנל בו ישתתפו נציגים בכירים מהאקוסיסטם התורכי והישראלי.

"אני מכירה את שתי התרבויות, הישראלית והתורכית, ומאמינה שיש לשני העמים אין סוף הזדמנויות להרוויח מקשרים טובים בין המדינות. הפאנל הזה יהווה פריצת דרך לשני הצדדים", אומרת בכר מנוח.

את באמת מאמינה שזה אפשרי? היחסים בין ישראל לטורקיה מורכבים בלשון המעטה, בין היתר בגלל ארדואן. איסטנבול מאד השתנתה. יש המון הזדמנויות עסקיות עבור שתי המדינות בתחום ההיי-טק. תחום הייצור והתעשייה הוא התחום החזק בטורקיה ותחום ההיי-טק החל לצמוח שם בעשור האחרון. רק לאחרונה ראינו אקזיט משמעותי (יוניקורן) בתחום הגיימינג. אני מבינה את המצב הרגיש הפוליטי, אבל שמה את הפוליטיקה בצד, ומתמקדת רק בהזדמנויות העסקיות. אני מאמינה שפנינו לכיוון הטוב ושנציגי שתי המדינות מוכנים להוביל את השינוי. הכנס הזה הוא רק ההתחלה".

לאחרונה אנשי עסקים רבים מבקרים בגלוי בדובאי, לאחר שנים של עסקים מאחורי הקלעים. איך את רואה את ההתפתחויות העסקיות עכשיו? "יש באמירויות רצון עז להשקיע בטכנולוגיות ישראליות בתחומי ההיי-טק שונים ואנחנו מתכוננים לקראת כנס, שיתקיים שם (בזום) בנושא ביטחון תזונתי. רוב המזון באמירויות מיובא והקרונה היתה עבורם זרז להבין את חשיבות הנושא. הכנס יחבר בין משקיעים משם לסטארטאפים ישראלים".

מה עשה משבר הקורונה להשקעות בהייטק בכלל בעולם ובישראל בפרט? "הנתונים מראים השקעות של 7.53 מיליארד דולר בהיי-טק הישראלי עד סוף חודש ספטמבר 2020, אך הם עלולים להטעות. אלו אמנם סכומים מדהימים, אבל רבות מהעסקאות התחילו לפני המשבר או לפני שמשקיעים התחילו להזרים כספים לחברות הפורטפוליו שלהם. ככל הנראה את השפעות המשבר נראה ב-2021, כשחברות יתקשו למצוא לקוחות חדשים או לחדש חוזים. לכן, חשוב להתכונן כבר עכשיו להשפעות שיתרחשו בשנה הבאה. כך למשל, חברות יכולות לצמצם את הפגיעה בהן על ידי מיקוד האסטרטגיה במדינות בהן ההתאוששות מהירה יותר. בסין למשל, העסקים כבר די חזרו למצב הרגיל. חלק ניכר מהעבודה שלנו בקרן הוא להיות בקשר צמוד עם חברות הפורטפוליו שלנו, לסייע להן ככל הניתן ולחלוק את הרעיונות שלנו לצליחת המשבר בדרך הטובה ביותר".

בשבוע הבא תשתתפי כדוברת בכנס בינלאומי, Women in Private Equity Forum, שיתקיים באנגליה ויתמקד בנשים בתעשיית ההון סיכון העולמית. "זה הכנס השנתי הגדול ביותר באירופה בו משתתפות מאות נשים מכל העולם. השנה הוא יתמקד בשווקים פרטיים. בפאנל שאני משתתפת, אני מתעתדת לדון בערך המוסף שאנו בקטליסט יכולים לתת לחברות הפורטפוליו במהלך המשבר. חשוב לי לקדם אג'נדות שקשורות לקידום נשים וגיוון בתעשייה זו, שידועה כ'גברית' במיוחד".

ליסיה בכר מנוח נואמת בכנס
(צילום: דרור סיתהכל)

למה? "בעיקרון, לא רואים בכלל הרבה נשים בעמדות גבוהות בתחום ההייטק, זה משפיע ומשליך על תחום ההשקעות וההון סיכון. זה יתחיל להשתנות כשנשים יובילו את השינוי. עצוב לי שאין מספיק נשים בכירות בתעשייה הזו. נשים חייבות להבין, שזה רק ביכולות שלהן להתגבר על המכשולים האלו. עליהן להוכיח חוזק, אסור להרים ידיים".

זה תהליך שיקרה לאט ובביטחון? יש למה לצפות ולקוות? "אני לא מאמינה במושגים של 'לאט' ו'תקווה' בתחום הזה. אני שומעת הרבה נשים מתלוננות בנושא ולא מאמינה. במקום להתלונן - צריך לקום ולעשות. אנחנו צריכות להגיע כמה שיותר מהר למצב של הצבת נשים בטופ. המצב בתחום הזה משול, במשהו, לקורונה. מתלוננים, אבל עושים פחות. מחכים. אם נחכה שזה יקרה - זה לא יקרה".

<https://www.ynet.co.il/economy/article/S13AIJDOv>